

OŚRODEK DOKUMENTACJI
ZABYTEKÓW w WARSZAWIE
KARTA EWIDENCYJNA ZABYTEKÓW
ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

A B C D E F G H I J K L Ł M N O P R S T U V W X Y Z NR

LUBELSKIE

1. Obiekt

ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO P.W. ŚW. ANNY

2. Czas powstania
XVIII w.

3. Miejscowość

B I A Ł A P O D L A S K A

4. Adres

Biała Podlaska
ul. Warszawska 3

nr hipoteczny ol. Pierwszego

5. Przynależność administracyjna

województwo białskopodlaskie

gmina pow. miepli
m. Biała Podlaska

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna 1. VI. 1975 r.

województwo lubelskie

powiat Biała Podlaska

8. Właściciel i jego adres

Paraf. rzym.-kat.
p.w. Św. Anny
ul. Warszawska
21-500 Biała Podlaska

9. Użytkownik i jego adres

J.W.

10. Rejestr zabytków

Nr 21/58 data 19. 11. 1966

61

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu.

Pierwszy kościół fundowany pod k.XV.wieku lub na pocz.XVI wieku. Parafia erygowana w 1525 r. Ok.1540 r.kościół przejęty przez arian.Ponowna erekcja parafii w 1596 r.,wówczas też rozpoczęto budowę nowego kościoła,byż może z wykorzystaniem istniejących fragmentów starszej świątyni. Budowę zakończono w 1602 roku. Rozbudowany w XVII wieku o dwie kaplice - Radziwiłłów i Jana Kantego. Gruntownie remontowany w latach 1873-74,1913 oraz 1975-1978.W latach 60-tych XVIII w. wybudowano dzwonnice bramną, w 1750 r.wybudowano plebanie którą w 1803 obudowano cegła z obu stron. Obok plebanii powstał ok. 1750 wikariat, gruntownie przebudowany w latach 1975-78. Po drugiej stronie ulicy w 1820 roku powstała organistówka. Ogrodzenie z XVIII wieku wybudowane razem z dzwonnica,gruntownie remontowane w latach 1898-1899. Brama główna i boczna z XVIII w. Kostnica z pocz.XX wieku (ok.1909 r.), z tego okresu pochodzi zabudowa gospodarcza.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze wyposażenie instalacje)

- SYTUACJA:

Położony w centrum miasta, ograniczony ulicami Budkiewicza, Warszawską, Zamkową oraz współczesną zabudową od strony pn..W narożniku pd.-wsch. (ul.Warszawska i Budkiewicza) prostokątny cmentarz przykościelny opasany pełnym murem. Na zach. od cmentarza plac przedkościelny przenikający bezpośrednio w gospodarczy stanowiący przestrzeń przed wikariatem i budynkami gospodarczymi. Między placem przedkościelnym a ul. Zamkową plebania. Przy granicy pn. wikariat. Zabudowa gospodarcza odsunięta od ulicy Budkiewicza, zamyka podwórze gospodarcze od wsch., nowy budynek parafialny stojący w linii plebanii od zach..Na środku cmentarza przykościelnego kościół, orientowany.W murze cmentarnym od strony ul.Budkiewicza dzwonnica,od strony plebanii bramka. W boku pd.(ul.Warszawska) kostnica i brama główna. Po drugiej stronie ul.Warszawskiej, na wysokości kostnicy organistówka. Przy murze cmentarnym szpalery lipowe. Wokół plebanii ogród kwiatowy z rzeźbą Sw.Michała. Plac przedkościelny brukowany. Na cmentarzu nagrobki kamienne i "grota".

ARCHITEKTURA:

- kościół - założono kartę
- dzwonnica - założono kartę
- plebania - założono kartę
- wikariat - założono kartę
- organistówka - założono kartę
- kostnica - murowana z cegły,obustronnie tynkowana, na planie prostokąta, jednoprzestrzenna z ceglana posadzką i belkowym stropem. Parterowa. Nakryta dwuspadowym dachem. drzwi wejściowe w elewacji szczytowej zach..
- brama główna - murowana z cegły, otynkowana, trójarkadowa w pilastrowym opracowaniu. Przęsło środkowe zwieńczone odcinkowo zamkniętym szczytem ujętym nad przejściami bocznymi uproszczonymi spływami wolutowymi. Skrzydła bramne z żelaza kutego, zdobione ornamentem roślinnym.
- bramka zach. - z odcinkowo zamkniętym otworem bramnym, ujętym po bokach pilastrami, całość zwieńczona trójkątnym szczytem.
- budynek gospodarczy - murowany z cegły, obustronnie otynkowany, w kształcie litery "L", jednotraktowy, parterowy, nakryty czterospadowymi dachami. W skrzydle pn. trzy magazynki, we wsch.cztery garaże. Między skrzydłem pn. a murem cmentarnym współczesne, metalowe ogrodzenie.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa 0,9 ha	16. Przeznaczenie pierwotne zespół kościelny	17. Użytkowanie obecne zespół kościelny
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja rz historia		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Dyspozycja przestrzenna - zachowana Układ przestrzenny - zachowany Architektura - patrz karty obiektów - wikariat przesunięty bardziej na pn. Zieleń - zachowana Nawierzchnie - częściowo zachowane	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie Renowacja ogrodzenia od strony ul. Zamkowej i Warszawskiej	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowania)

22. Bibliografia

- J.Maraśkiewicz, P.Mras - Studium rozwoju przestrzennego Białej Podl., mpis w PSOZ O/Biała Podlaska, s.128-132., 1987
- Zabytki architektury i budownictwa w Polsce, woj. bialsko-podlaskie, ODZ W-wa 1984 r., s.1.

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsca przechowania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Opracował

Stanisław Bielicki 1998 r.

tekst

Imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki

Stanisław Bielicki 1998 r.

Imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr.

Stanisław Bielicki 1998 r.

Imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowania negatywów

PSOZ O/Biała Podlaska

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego.

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

wkładka

1. Miejscowość

BIAŁA PODLASKA

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Zespół Kość.paraf.p.w.
Sw. Anny

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

fotografie, plany

